

STENKUMLA

Socken i Stenkumla [ting](#) i Hejde [setting](#), [Medeltredingen](#). Skrivs tidigast ca 1235, i den äldsta [taxuslistan](#), som "Steinkumblum" och i den från 1200-talets senare del som "Steenkumbla". Sockennamnet anses komma sig av att Stenkumla fått stenkyrka medan [Träkumla](#) hade en kyrka av trä. Det förutsätter att de ursprungligen utgjort en gemensam socken "Kumla", annars bör det referera till gravar av något slag.

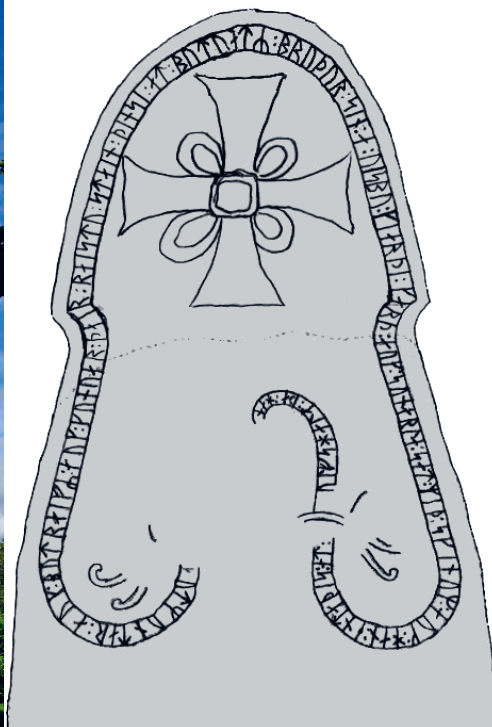
Tidigast har på platsen stått en romansk stenkyrka från 1100-talet, till vilken det nuvarande tornets nedre delar uppförts under 1200-talets första hälft (dendrodateringar ca 1220, 1226). Möjligen kan [Strelows](#) årtalsangivelse, 1199, ange starten för det bygget. I mitten av 1200-talet har det nuvarande koret byggts, vilket året 1240 i den äldre taxuslistan kan tänkas avse. Både torn och kor "moderniserades" före 1300, då det nuvarande långhuset kom till (dendrodatering 1284). Tornet höjdes då till nuvarande höjd. Kalkmålningarna på långhusets väggar är utförda av den sk "Passionsmästaren" under 1400-talets andra hälft. I korfönstren och långhusets södra fönster finns rester av glasmålningar. Triumfkrucifixet är från 1100-talets slut.

En domare är känd från Stenkumla, Botulf Gardrungs, landsdomare för Medeltredingen 1447 och naturligtvis tingsdomare i Stenkumla ting.

Foto Wikipedia.

Att platsen har varit viktig innan kyrkan kom till syns av resterna av två kristna, bildstensformade runstenar från 1000-talet resta över anhöriga till bröderna BotmundR, BotraifR och GunvaR. Den ena

Rekonstruktion av Stenen över brodern.

[Tillbaka till hemsidan](#)

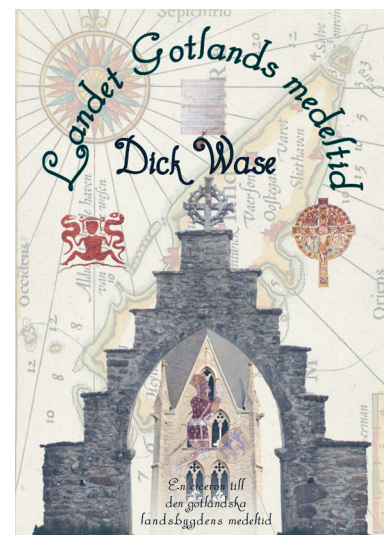
I skuggan av Triumfen. Den i särklass bästa roman om gotländsk medeltid som har skrivits. Även den mest autentiska medeltidsromanen som skrivits i landet.

Tursagrind. Spännande, övernaturlig läsning för ungdomar från ca 10 års ålder och uppåt. Även med motiv från Gotland.

I SKUGGAN AV TRIUMFEN

En gotländsk medeltidsroman av:
DICK WASE

Landet Gotlands medeltid, gotländska landsbygden på denna webbsida i bokform.

Prenummerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*.
info@haimdagars.se

DE MEDELTIDA VISBYKYRKORNA

En vägledning till kyrkoruinerna och domkyrkan

Dick Wase

De medeltida Visbykyrkorna. Den bästa ciceronen till Visbys medeltida kyrkor.

Människornas Visby, den överlägset bästa guiden till Visbys medeltidshistoria.

över deras fader, den andra över deras broder som dött vid skinnhandel på Ulfshale, på ön Mön i Danmark. I inskriften sägs att han "gjort gård", vilket sannolikt avser att han slagit sig ned i Visby. Ursprungstexten bör (med reservation för namnet på brodern) ha varit: *butmuntr auk butraifr auk kunuar pair raistu stain* [at butuatr brupur sin a uisbu ki] *arpi karþ auk sunarla sat miþ skinum auk han entapis at ulfshala þa han hilki ...* D v s BotmundR, BottraifR och GunvaR de reste sten [åt sin bror BotvatR (eller GunvatR?) som i Visby gljorde gård och söderöver satt med skinn och han ändades (dog) vid Ulfshale då han helgade(?) ...

I taxuslistorna har socknen en avgift om 2 ½ mark i den äldre och 1 ½ i den yngre.

HAIMDAGAR
 Häftningsmagasin för alla tidsådr
 En hänförelse med Covid-19
Asiaten 1957
 Över 5000 sjuka
 Storskt många i skolorna
 Anders R. Johansson, sid 16-21

Ytterligare anteckningar av en nazistisk antisemit i Ekeby 1932-36
 Undertryckt och kommenterat i ett brevladd blicker. ... sid 4-12

RÅDET I VISBY
 Fram till ca 1585
 Dick Wase sid 25-41

Industrihamnen på Ahr 1932-1947
 Därför intressanta, vackra fotos
 sid 22-26

När- och varför - byggdes Vårfru-kyrkan i Visby?
 Dick Wase, sid 42-49

- Markdelning på Torsburg 1638-39 sid 27
- Brandstodsvärderingar i Gammelgarn 1872 sid 29
- Biskop Karls martyrdöd 1220 och Gotalagens tillkomst sid 49
- Summa Fiskefångst 1949 sid 30
- Folkminne med kors sid 40

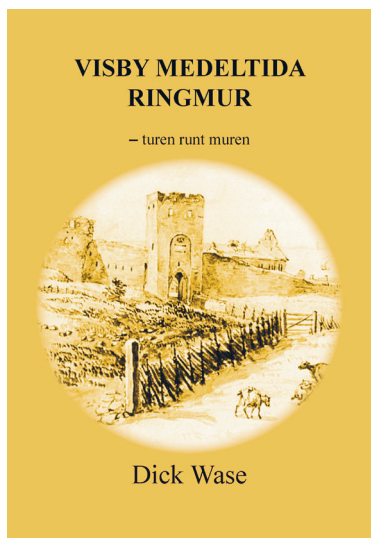
Flyttningar och Jordbruk Mangsarve
 vintersom-maren 1921 sid 34-36

Vräkning på Hallfreda 1937
 sid 31

Fotboll Segrare och förlorare mell-sepp-podlingsst 1935-2011 sid 31

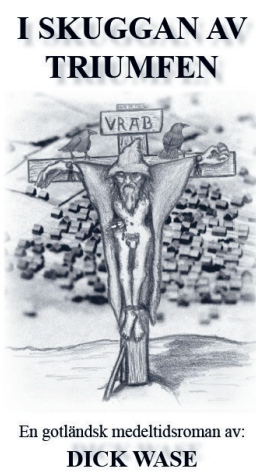
0200 1482 9128
 www.haimdagar.se
 9187121220001

Prenumerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*.
info@haimdagar.se

Visby medeltida ringmur – turen runt muren. Den bästa och mest perfekta skriften för din tur runt Visby ringmur.

2

I skuggan av Triumfen. Den i särklass bästa roman om gotländsk medeltid som har skrivits. Även den mest autentiska medeltidsromanen som skrivits i landet.

Utfärden. Spännande roman från gotländsk vikingatid utifrån den s k "Bogestenen".

[Tillbaka till hemsidan](#)

